

Reakce předsedy Sdružení obcí na výstavbu VE pana Karla Hlouška k mediálním zprávám ohledně projektu větrných elektráren u České Rybné

V pondělí 5.11.07 v Chrudimském deníku vyšel článek pana Karla Veselého z Občanského sdružení Františky pod názvem "Budeme vyhazovat peníze do větru" v němž citované OS se staví proti zamýšlené výstavbě až 9-ti větrných elektráren v prostoru nad Českou Rybnou. Protože nemůžeme souhlasit se všemi argumenty proč by se větrné elektrárny neměli stavět, a nejedná se tedy jen o zmiňovanou lokalitu, uvádíme následující.

Ano, neoddiskutovatelný je na jedné straně zásah stavby do krajiny, kdy je narušen výhled do otevřené krajiny (ale nemusí to platit ze všech pohledových stran) a určitá pohotovost stávajících elektráren pro případy, kdy přestane foukat vítr a je třeba tento výpadek nahradit. Proto se počítá pouze s 8% elektrické energie z větrných elektráren. Aby výpadek byl markantní, muselo by přestat foukat naráz ve všech lokalitách na celém území republiky, kde by byly větrníky postaveny. Na druhé straně se nabízí možnost získat čistou elektrickou energii, kdy na počátku je sice značný finanční vstup, ale pak kromě nezbytných nákladů na servis, údržbu zařízení, a provozní náklady a podobně, žádné podstatné finanční, energetické a materiální náklady nejsou. Proto se vynaložené finanční prostředky spolehlivě vracejí, což je ověřeno z již provozovaných zařízení. Jak je všeobecně známo, Česká Republika přijala evropský dokument, že v roce 2013 bude u nás vyrobeno z obnovitelných zdrojů 20% elektrické energie. Aby se tento proces vůbec nastartoval, kdy investice na výstavbu 1 větrné elektrárny se pohybuje v průměru okolo 70-ti mil. Kč a investoři měli vůbec zájem v této oblasti podnikat, garantuje stát výkupní cenu 2,46Kč za 1 KWh po dobu patnácti let a to je téměř doba návratnosti vynaložených prostředků. Všeobecně odpůrci větrných elektráren argumentují, že výkupní cena této energie je nejméně dvakrát dražší než energie z uhlí nebo jaderná a že rozdíl uhradíme my všichni. Není to tak úplná pravda, neboť tato energie je dotovaná a za několik málo let nebudeme platit za elektrickou energii vyrobenou z klasických zdrojů tolik co platíme dnes, ale dvakrát až třikrát více než nyní, neboť ani dnešní cena elektřiny ještě nezahrnuje všechny zátěže na životním prostředí vzniklé v minulosti a možná i současnosti a i tyto jsou rovněž dotovány státem při jejich odstraňování. Dalším všeobecně uváděným protiargumentem je stroboskopický efekt, který vytvářejí otáčející-se listy rotoru při raním či večerním osvětlení sluncem a vzniká dlouhý stín. V našem případě při raním osvětlení obec Rychnov je v hlubokém údolí z pohledu větrných elektráren a stín ji nezasáhne. Při odpoledním osvětlení obec Proseč a její místní části jsou dostatečně vzdáleny. Se vzdáleností stroboskopický efekt mizí. Obec Františky je od daného místa jižním směrem, takže by k popsanému jevu nemělo vůbec dojít. Hygienická norma udává minimální vzdálenost 500m mezi obytným objektem a nejbližší větrnou elektrárnou. Posuzovaný návrh projektu počítá se vzdáleností 700m a více. Co se týče argumentu o evropském koridoru tahu ptáků v dané lokalitě, tak probíhá téměř roční pozorování lokality zástupcem ornitologické společnosti, který na závěr pozorování následně vydá odborné stanovisko, které je jedním z dokladů zjišťovacího řízení vlivu stavby na ráz krajiny a životní prostředí. V katastru obce Žepotín u Mor. Třebové provádí Česká ornitologická společnost pozorování za období před zahájením výstavby až do dnešní doby, kdy větrná zařízení jsou v provozu od léta 2006. Za tu dobu nebyl prokázán žádný vliv těchto zařízení na výskyt, nebo případný úhyn ptactva v okolí zařízení. V těsné blízkosti probíhá i výstavba nových domků. Ve zjišťovacím řízení známém také jako EJA, dle zákona č. 100/2001 Sb se posuzují i ostatní možné vlivy jako je třeba i hluk. Zjednodušeně řečeno dnešní montovaná zařízení v mnohém překonala zařízení montovaná v devadesátých letech, kdy stožáry byly nižší, do 40 metrů, rotor měl menší průměr a výkon se zvyšoval počtem jeho otáček. Tím narůstala hlučnost. Dnešní zařízení pracují na základě nízkých konstantních otáček většího průměru rotoru, otáčejícího-se ve větší výšce, což zajišťuje natáčení listů rotoru.

Často odpovídáme i na otázku, proč je výstavba větrníků navrhována ve zmíněné lokalitě téměř u hranic katastru s obcí Františky. Základní argumenty jsou dva. Za prvé, vhodná lokalita bývá ve výšce alespoň kolem 700m nad mořem, v dané lokalitě ve výšce kolem sta metrů nad zemí fouká vítr po většinu roku v průměru kolem 6m/sec. a svah má orientaci ke směru převážně foukajících

větrů. A za druhé, z ekonomického hlediska je potřebné do dané lokality umístit co největší počet zařízení za podmínky dodržení všech hygienických norem a ukazatelů vzhledem k okolní obydlené zástavbě. Abychom si byli jisti, že negativní vlivy větrných elektráren neztrpčují život občanům v jejich okolí, navštívili jsme obec Žipotín, kde v letošním roce byly zprovozněny další dva větrníky, tedy celkem již čtyři, obec Protivanov, kde se provozují tři zařízení obec Andělská Studánka dvě provozovaná zařízení, obec Velká Kraš v provozu jedno zařízení. Pro posouzení možné hlučnosti jsme navštívili větrný park o sedmi zařízeních v Rakousku. Nikde jsme se však s odporem místních občanů neseťkali. Proto tato lokalita a navrhovaný počet zařízení.

Co všeobecně nutí obce jít do výstavby obnovitelných zdrojů energie a tím jsou i větrné elektrárny? Je to jednoduché. Získat energii, která nezatíží ovzduší zplodinami, které při její výrobě vznikají, ušetří zásoby uhlí pro další generaci lidí a v neposlední řadě obstarání-si chybějících finančních prostředků do obecních pokladen menších obcí. Do našich končin se žádný velký podnikatel nikdy nepohrne. Region není na významném silničním tahu, nespojuje nás ani železnice s významnějším městem. Cestovní ruch může zajistit živobytí přiměřenému počtu poskytovatelů služeb v regionu, ale dostatečně obecní pokladny nenaplní. Ani připravovaná reforma veřejných financí vůči malým obcím asi nebude nikdy spravedlivá. Tak co nám zbývá aby mladí na venkově zůstávali, protože jejich obec vzkvétá. I toto je možná cesta a kdo měl pravdu, ať větrníky budou nebo ne, ukáže čas.